

Germann ofiter de infanterie
în militia
oraşului la 1800

str. Cetăţii,
perimetrul fostei
Cazărni 90

© Fundația Culturală Inforom

Ansamblul compus din zid fortificat prins între trei turnuri de apărare de pe str. Cetății este singurul fragment păstrat integral din incinta a treia a sistemului de apărare al Orașului de Sus, ridicată între 1357-1366 și continuând cu refaceri și adaptări la utilizarea armelor de foc către sec. XV. Este un segment de fortificație care, salvat din modernizarea orașului de sec. XIX, are puterea de a evoca acel „bastion al lumii creștine”

Album Böbel (1887) - Plan al suburbiei cu Poarta Cisnădiei și zidul cetății existente odinioară

Album Böbel (1887) - Turnurile orașului din str. Cetății

(Papa Eugeniu IV, 1438), în ciuda impresiei de restaurare romantică și a funcțiunii de promenadă pe care umplutura dintre cele două

rânduri de ziduri de apărare a căpătat-o prin amenajarea de la sfârșitul sec. XIX.

Dinspre fostul bastion Haller (de la est la vest), inclus în clădirea recent restaurată a Filarmonicii de Stat din Sibiu, s-au păstrat Turnul Dulgherilor, Turnul Olarilor și Turnul Archebuzierilor, în proximitatea acestuia din urmă, fiind ridicată în 1807 Cazarma, pe locul demolat al Turnului-poartă Cisnădie (de vest) al Orașului de Sus.

* * *

La un capăt al fragmentului de fortificație medievală de pe str. Cetății, către Piața Unirii, se găsește **Hermann ofițer în miliția orașului – 1800**, un personaj purtând uniforma de infanterist și însemnul orașului, conform documentației dintr-o cronică pictată pe la 1816. Personajul nostru cazon este amplasat pe trotuarul de pe latura fortificată a str. Cetății, la o distanță de cca. 10 m de Turnul Archebuzierilor, în dreptul scărilor care urcă dinspre

promenada zwingerului și cele dinspre platoul fostei Cazărmi.

Hermann ofițer în miliția orașului evocă atât sistemul modern de organizare a armatei în Imperiul Austriac în plină epocă a războaielor napoleoniene, cât și prima construcție a unei cazărmi militare, de mari dimensiuni, finalizată în 1807 și demolată 180 de ani mai târziu.

Prezența unor unități militare în interiorul cetății Sibiului a fost o constantă a întregii vieți a orașului încă de la atestarea sa ca

ca aşezare urbană în secolul al XIV-lea. Diferitele conflicte militare ce s-au desfășurat pe teritoriul Transilvaniei au atras după ele și staționarea pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp a unor garnizoane militare în Sibiu.

De la sfârșitul secolului al XIV-lea, când Sigismund de Luxemburg (1387-1437) dispune întărirea orașelor și înconjurarea lor cu ziduri de apărare, acestea au fost încredințate spre întreținere, înarmare și apărare breslelor. De exemplu, la sfârșitul secolului al XIV-lea, mai exact în 1493, fierarii aveau în grijă un turn al cărui inventar era format din: 6 archebuze, 8 puști de mână, 75 kg de pulbere, 12 arbalete, 400 săgeți pentru arbalete, 2 butoaie cu săgeți pentru arc, 2 platoșe. Pentru anul 1575 avem atestate în inventarul turnurilor Sibiului următoarele bresle ce dețineau fiecare câte un turn: fierarii, săgetarii cu pieptănarii și săbierii.

Turnul fierarilor era dotat cu următoarele arme: 1 tun falconete simplu (calibru mic), 15 archebuze, 12 puști de mână, 7 butoaie cu pulbere, 9 halebarde, 1 platoșă și 6 armuri. Săgetarii și pieptănarii aveau următorul inventar în turn: 2 archebuze, 2 archebuze mici (de jumătate), 2 archebuze scurte, 2 puști de mână, 3 butoaie cu pulbere și 1 platoșă. Turnul săbierilor era cel mai sărac, 2 archebuze și probabil că el s-a și desființat puțin mai târziu.

Album Böbel (1887) - Turnul masiv al orașului utilizat multă vreme ca depozit de muniție

Pericolul constant al atacurilor turcești din cursul secolelor XV-XVI a atras după sine adăugarea în statutele breslelor sibiene a obligațiilor militare pe care le aveau toți membrii. În acest fel

sunt impuse obligații în ceea ce privește efectuarea serviciului de gardă sau referitoare la atribuțiile ce reveneau în cazul unui asediu. Magistratul orașului a repartizat fiecărei bresle porțiuni din zidurile cetății, precum și turnuri de apărare sau porți ale orașului pentru a fi întreținute și apărate în caz de atac. Breslele erau deosebit de indicate pentru apărarea cetății, fiind organizații disciplinate și pe timp de pace; membrii breslei erau obligați să facă exerciții de tras cu arcul și cu arbaleta, iar interesul pentru aceste exerciții era trezit prin organizarea de concursuri pentru care orașul dona importante premii în postavuri și bani. Fiecare bărbat era dator să posede următoarele arme: o archebuză, o sabie, un arc și o lance de tipul celor care se foloseau la vânarea mistreților. Fiecare poartă urma să fie apărată de 50 de oameni cu armele lor, bastioanele din colțuri de câte 10 oameni.

Sistemul defensiv al Sibiului a fost unul foarte puternic și eficient, subliniat și de faptul că între 1241 și 1848 cetatea Sibiului nu a fost cucerită niciodată printr-un asediu, ea fiind în unele situații predată fără luptă pentru a nu suferi stricăciuni. Este cunoscută o astfel de situație când, în anul 1687, generalul

Ein Jäger und Infanterie-Officier von der sächsischen Bürger-Regiment.

Vânător și ofițer de infanterie din miliția săsească

Scharffenberg intră în oraș cu două regimente de infanterie și unul de cavalerie. Pe de altă parte, în ianuarie-mai 1660, principele Gheorghe Rakoczi asediază orașul fără succes.

Sistemul bazat pe implicarea localnicilor în apărarea orașului a fost treptat înlocuit în secolul al XVII-lea de trupele de mercenari aflate în solda principilor

Transilvaniei, pentru ca în secolul al XVIII-lea să apară garnizoanele militare permanente stabilite în cazărmi, cum a fost cazul celei ce s-a aflat pe locul actualei parcuri din fața Hotelului Bulevard, cazarmă a Regimentului 90 infanterie.

Aceste modificări s-au petrecut ca urmare a faptului că în 1692 Sibiuul a devenit capitală a Transilvaniei și sediul guvernatorului, motiv pentru care încep o serie de acțiuni de modernizare a cetății, de transformare a ei într-o cetate bastionară de tip Vauban. Fiind sediul guvernatorului, în incinta orașului au fost cantonate trupe ce aveau ca atribuție asigurarea protecției acestuia.

Apariția trupelor regulate austriece a adus modificări importante în viața socială a cetății, cunoscute fiind în cursul secolului al XVIII-lea numeroasele procese în care au fost implicați soldați pedepsiți pentru furt, dezertare, sodomie. Aceste acuzații duceau ireversibil la moarte prin spânzurare sau decapitare, ele petrecându-se în Piața Mare și fiind percepute de locuitori ca activități „culturale”. Cea mai spectaculoasă pedeapsă suferită de soldații din garnizoană a fost spintecarea în patru, precum în cazul celor 5 mușchetari dezertori executați în 4 februarie 1704.

Prima recrutare liberă pentru armata austriacă a avut loc în Sibiu în anul 1727 și a fost primită cu o revoltă a populației orașului, pentru ca în 1742 să aibă loc în Piața Mare prima defilare a recruților transilvăneni din armata austriacă. În anul 1815 are loc revenirea în Sibiu a batalionului săsesc de vânători de munte, ce a participat în cadrul armatei austriece la ultimele campanii împotriva lui Napoleon, pentru ca în

*Vânători pedestri,
armata imperială*

anul următor acest regiment să fie desființat.

Cazarma Regimentului 90 a fost terminată în anul 1807, între ea și clădirea teatrului – Sala Thalia - existând deja o promenadă cu un chioșc pentru fanfara militară, ea fiind demolată în anul 1986, actualmente pe locul ei fiind amenajată parcare auto. Casa din Piața Mare nr. 7 a fost achiziționată în 1779 de către Magistratura orașului, pentru ca între anii 1784 - 1904 aici să-și aibă sediul Comandantul general al trupelor austriece din Transilvania. Din acest motiv, casa poartă numele de “*Casa generalilor*”.

Alături de regimentul de infanterie care a avut garnizoana în capătul de vest al str. N. Bălcescu, în anul 1912 a luat ființă o nouă cazarmă a regimentului de cavalerie pe Rotenturmstrasse, actualul Bulevard V. Milea.